

АНАЛІТИЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ДІАСПОРОЮ

БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ: ЧИ ГОТОВІ УКРАЇНЦІ ДО ПОЇЗДОК В ЄС?

Автор: Вікторія Гойсан
(фахівець)

11 червня 2017 року відбулась історична подія для українців: вступив в дію безвізовий режим для України з країнами Шенгенської зони.

На початку цього року лише 22% громадян України вважали, що в поточному році введення безвізового режиму з ЄС в цілому є можливим. Що й не дивно, адже цей шлях тривав більше

десятиліття і став чи не найтривалішим серед близько 60 країн, які наразі мають таке право. Для цього Сербії, Македонії та Чорногорії знадобилося всього півтора року; Грузія, яка отримала план дій з візової лібералізації на кілька

років пізніше від України, змогла, тим не менш, досягти мети кілька місяців раніше.

Зважаючи на довготривалий процес встановлення безвізового режиму, станом на червень цього року, його запровадження з країнами Шенгенської зони було важливим для 39% громадян України. Серед найбільших «прихильників» безвізу є жителі Західного регіону (53%) та Центрального (44%), менш потрібним безвізовий режим є для мешканців Півдня (23%) та Сходу (25%). Вікові відмінності більш істотні: найбільш важливий безвізовий режим для

молоді віком до 30 років (60%), найменш – для старших за 60 років (21%).

Останні місяці до безвізу ознаменувались високим потоком бажаючих оформити біометричний закордонний паспорт. За даними міграційної служби, станом на 24 травня майже 3,5 млн українців вже оформили біометричні паспорти для виїзду за кордон.

«Українці не несуть загрози для країн ЄС, навпаки, вони несуть з собою можливості і очікування. Звичайно ж, громадяни України зі своєї сторони повинні поважати і зобов'язання, і права, які передбачає безвізовий режим».

*Х'юг Мінгареллі
глава представництва
Євросоюзу в Україні*

«Міграційна служба зараз має величезне навантаження. Кожен день ми ставимо рекорд з видачі біометричних паспортів. 20,5 тисячі за день – це останній оновлений рекорд. Це гігантська адміністративна робота», –

йдеться в повідомленні.

Згідно з дослідженням, проведеним Київським міжнародним інститутом соціології у лютому 2017 р., тільки 9% українців відвідували ЄС принаймні один раз. Частіше подорожували в країни Євросоюзу мешканці Західного регіону, чоловіки, українці молодшого і середнього віку, особи з вищою освітою, особи з високим та середнім рівнем достатку. Основними причинами чому українці не їдуть в країни ЄС, було названо відсутність можливості / засобів (49%) та відсутність необхідності

КОРИСНІ ЛІНКИ:

Десять страхів європейців: чому не варто відкладати безвізовий режим з Україною
<http://www.euointegration.com.ua/articles/2016/06/15/7050799/>

Інформаційна кампанія про безвізовий режим «Відкрий Європу»
<http://openeurope.in.ua/>

Інформаційна кампанія про безвізовий режим «Подорожуй відповідально»
<http://travel.europewb.org.ua>

Міграція як чинник розвитку в Україні
http://iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf

Ставлення країн ЄС до надання безвізового режиму Україні
<http://europewb.org.ua/analitichni-materiali-predstavleni-ekspertami-go-yevropa-bez-bar-yeriv-v-bryusseli-2/>

Global Passport Power Rank 2017
<https://www.passportindex.org/byRank.php>

(41%), і тільки менше двох відсотків визначили необхідність або проблеми з оформленням візи.

Попри невелику кількість тих, хто побував за кордоном, за дослідженням Research & Branding Group у лютому 2017 р. 34% жителів України в цілому скористалися би безвізовим режимом. Втім, спостерігається тенденція падіння «безвізових настроїв»: ще у липні 2016 р. охочих відвідати ЄС було більше – 42%.

У цілому, за один місяць функціонування безвізового режиму (від 11 червня 2017 р.) більше 95 тисяч осіб перетнули кордон за новими правилами. Станом на 11 липня цього року, всього 50 українців не впустили до Євросоюзу. Більшість з них не могли підтвердити мету поїздки.

Загалом, візова лібералізація сприяла підвищенню статусу закордонного українського паспорта серед паспортів громадян інших країн. У 2017 р. за рейтингом впливовості Україна зайняла 32 місце. Українці тепер мають змогу подорожувати без віз у 119 країн світу. Ще минулого 2016 р. Україна посідала 47 місце, і це дозволяло відвідувати

без оформлення віз лише 87 країн.

При цьому, варто зазначити, що скасування візового режиму відтепер може стосуватися не лише країн Шенгенської зони. Президент України Петро Порошенко заявив: «Ще одна приємна новина – понад 35 країн Латинської Америки та Азії, у яких є з ЄС угоди про безвізовий режим, автоматично будуть надавати право українцям подорожувати до Латинської Америки та Азії».

Суттєве збільшення країн, куди громадяни України можуть подорожувати з біометричними паспортами, зумовлює створення сприятливих умов для реалізації подорожей. Зокрема, значні зміни відбулись щодо залізничного сполучення. Як ззначив голова Укрзалізниці Войцех Балачун, «за 4 місяці 2017 року УЗ перевезла 48,4 тис пасажирів у сполученні з країнами Євросоюзу. Це понад у 2 рази більше, ніж за весь 2015 рік (23,8 тис). Або в 6 разів більше, ніж за аналогічний період минулого року (4 місяці 2016-го - 8,6 тис)». Київ вже має залізничне сполучення із такими столицями: Прага, Братислава, Будапешт, Варшава, Бухарест.

Зміни стосуються також і авіаперевезень. У березні 2017 р. досить неочікуваною для українців стала заява про прихід на український ринок ірландського лоукостера Ryanair. Однак, вже 10 липня компанія заявила про скасування запланованого виходу. У Ryanair ззначили, що не змогли дійти згоди з українським аеропортом «Бориспіль» у виконанні умов, які раніше обговорювались з Міністерством інфраструктури України.

Втім, було оголошено, що вже з кінця серпня 2017 року авіакомпанія Qatar Airways почне польоти з катарської столиці Доха до Києва, з осені азербайджанський лоукостер Buda Airways літатиме до Баку, а в 2018 році німецький лоукостер Eurowings планує вийти на український ринок.

Отже, попри труднощі, в Україні створюються сприятливі умови для реалізації поїздок до різних країн. Також з'являються додаткові стимули для ефективного проведення реформ в Україні. А для пересічних громадян існує велика ймовірність скористатися усіма перевагами безвізового режиму.

Аналітичний дайджест містить короткий огляд аналітичних записок, експертних оцінок, оприлюднених у ЗМІ, наукових публікацій та інших інформаційних джерел щодо проблем міграції

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою
Національного університету «Львівська політехніка»

Україна
79013 м. Львів
вул. С.Бандери 32Д
тел. +38 032 258 01 51
iiec@miok.lviv.ua